

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U002604

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-06-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Ігор Юрійович

2. Tkachenko Igor Yuriyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.04

Назва наукової спеціальності: Агрохімія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-06-2015

Спеціальність за освітою: 7.130103

Місце роботи здобувача: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаська обл.

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.33.29

Тема дисертації:

1. Оптимізація азотного живлення пшениці спельти на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України
2. Optimization of nitrogen nutrition of wheat spelled ashed on podzolic chernozem in Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт - взаємозв'язок між азотним режимом ґрунту, нормами, строками та способами внесення азотних добрив і режимом живлення рослин пшениці спельти та формуванням її продуктивності. Мета - встановити оптимальні норми, строки і способи внесення азотних добрив під пшеницю спельту для одержання стабільних високоякісних урожаїв зерна на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України. Методи - польовий, аналітичний, лабораторно-польовий, математико-статистичний, розрахунково-порівняльний. Теоретичні результати - наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення питання оптимізації азотного живлення пшениці спельти для одержання запланованого рівня врожаю та якості зерна на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України за рахунок норм, доз, строків і способів внесення азотних добрив. Доведено, що важливим показником ґрунтової діагностики азотного живлення

пшениці спельти є запаси азоту мінеральних сполук у ґрунті у фазу колосіння та повної стиглості зерна. Визначено особливості засвоєння основних елементів живлення рослинами пшениці спельти та їх винос урожаєм. Практичні результати – розроблено систему застосування азотних добрив під пшеницю спельту за результатами ґрунтової та рослинної експрес діагностики „N-тестером” у різні фази росту і розвитку, яка забезпечує отримання запланованого врожаю відповідної якості. Розроблено рівні-параметри забезпеченості азотом рослин пшениці спельти, які рекомендовано включити у практику сільськогосподарського виробництва для прогнозування рівня врожайності та якості зерна. Обраховано показники відносного виносу основних елементів живлення для розрахунку норм добрив. Новизна – уперше для умов чорнозему опідзоленого Правобережного Лісостепу України розроблено систему удобрення пшениці спельти, що передбачає внесення добрив у нормі P60K60 під передпосівну культивуацію і по N60 напровесні та у фазу кушіння; встановлено, що позакореневе підживлення рослин у фазу молочної стиглості розчином карбаміду в дозі 30 кг/га д. р. сприяє отриманню високого вмісту білка (22,7 %) та клейковини (47,9 %); розроблено діагностику азотного живлення пшениці спельти за допомогою портативного приладу N-тестер і шкалу забезпеченості рослин азотом; визначено особливості засвоєння основних елементів живлення рослинами пшениці спельти, їх винос урожаєм та баланс у ґрунті залежно від норм і строків внесення азотних добрив; обґрунтовано економічну й енергетичну ефективність застосування мінеральних добрив у нормі N120P60K60 під пшеницю спельту. Ступінь впровадження – основні результати досліджень впроваджено в 2013 р. в ТОВ „Надія” Тальнівського району на площі 53 га та у ТОВ агрофірма „Ліга” Уманського району Черкаської області на площі 47 га. Галузь – сільське господарство.

2. Object – the relationship between nitrogen regime of soil, regulations, terms and ways of nitrogen fertilizers input and nutrition regime of wheat spelled and formation of its productivity. Purpose – to establish optimal rules, terms and ways of nitrogen fertilizers input for wheat spelled to obtain stable yields of quality grain to podzolized chernozem of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine. Methods – field, analytical, laboratory and field, mathematical-statistical, calculative and comparative. Theoretical results – the theoretical generalization and new solution of optimize the mineral nutrition of wheat spelled for the planned level of yield and quality of grain on chernozem podzolized of Right Bank Forest-Steppe of Ukraine due to optimum dose, timing and methods of fertilization. It is proved that an important indicator of soil nitrogen nutrition diagnosis are mineral compounds of nitrogen in the soil in the earing stage and full ripeness of grain. The features of assimilation of the main nutrients by wheat spelled and their removal harvest are determined. Practical results – the system of application of nitrogen fertilizers for wheat spelled has been developed according to the results of soil and plant rapid diagnostics with the help of "N-tester" in different phases of growth and development, which allows to get a target yield of appropriate quality. Levels and parameters of availability of nitrogen for wheat spelled have been developed that are recommended to practice in agricultural production for forecasting yields and grain quality. The indicators of relative removal of the main nutrients for fertilizer calculation rules have been calculated. Novelty – the system of wheat spelled fertilization has been developed for the first time for conditions of podzolized chernozem of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine, which involves fertilizing with a norm of P60K60 under presowing cultivation and of N60 in early spring and a tillering stage; it has been found that foliar feeding of plants in the phase of milk ripeness with urea solution at a dose of 30 kg/ha e. g. helps to ensure a high protein (22.7%) and gluten (47.9%) content; diagnostics of nitrogen nutrition of wheat spelled has been developed using a portable device N-tester and a scale of supply of plants with nitrogen; the peculiarities of use of the basic elements of nutrition by plants of wheat spelled, their harvest and balance in the soil have been defined, depending on the rules and timing of nitrogen fertilizers; an economic and energy efficiency of mineral fertilizers use in the norm of N120P60K60 for wheat spelled has been justified. Degree of application – the main results of the research were implemented in 2013 in Limited Liability Company "Nadiya" of Talne district in the area of 53 hectares and in Agricultural Company "Liga" of Uman district of Cherkasy region in the area of 47 hectares. The field is agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович
2. Hospodarenko Grygory Mykolayovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Василь Юхимович
2. Гончаренко Василь Юхимович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крамарьов Сергій Михайлович

2. Крамарьов Сергій Михайлович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Балюк Святослав Антонович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Балюк Святослав Антонович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.